

Annelida – kroužkovci

Oligochaeta – máloštětinatci

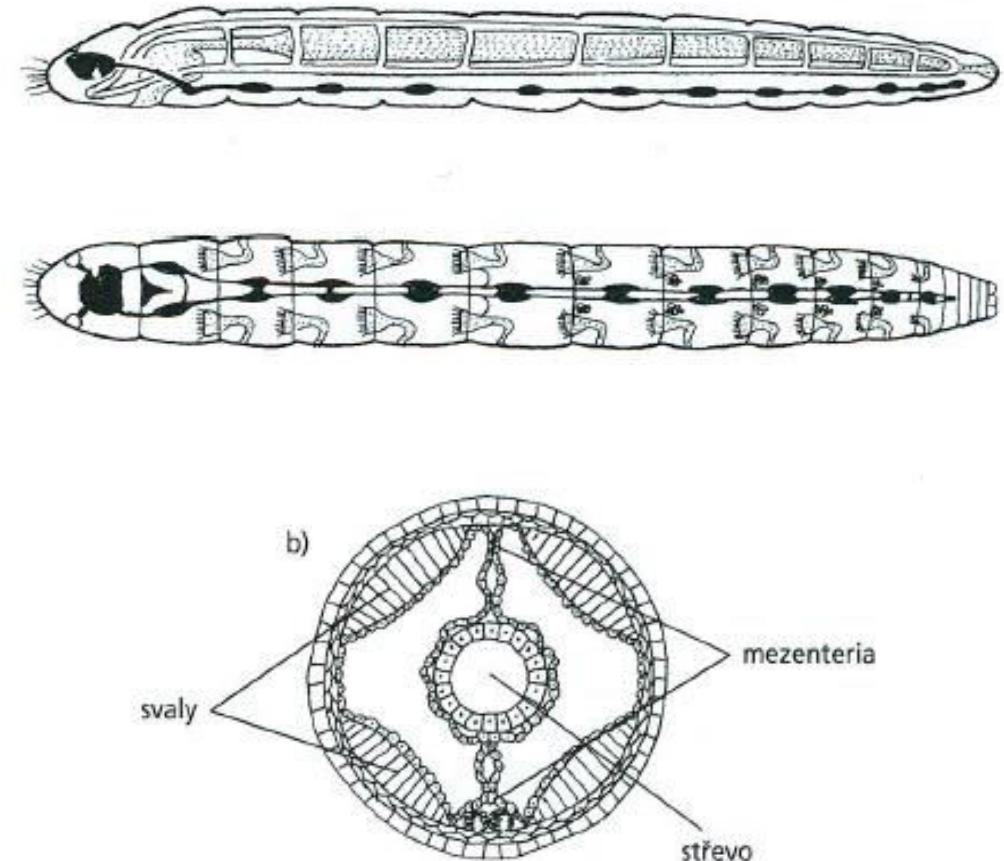
Lumbricida - žížaly

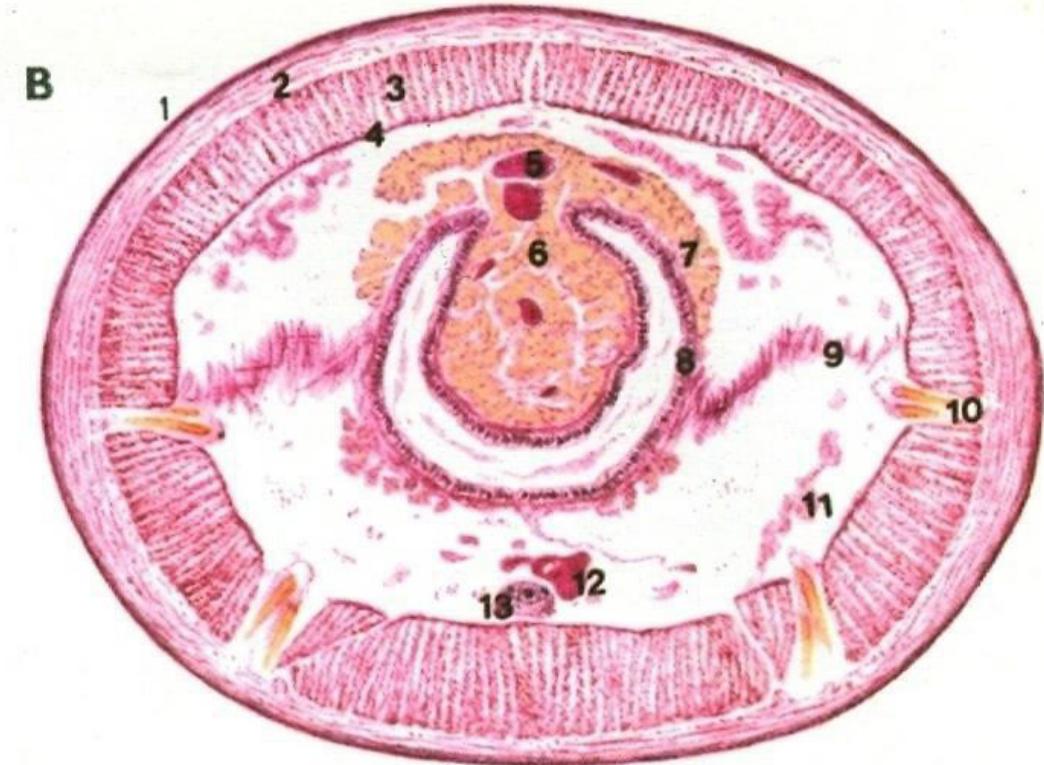
Zdroj: <https://memesworms.com/blogs/news/the-difference-between-an-earthworm-compost-worm>

- Homonomní článkování těla
- Prostomium – první článek, odlišný
- Polymerní célová dutina – tvorená mnoha páry váčků, opora svaloviny
- Články (segmenty) odděleny disepimenty
- Mezenteria (1 célový váček) – vznik a uložení cévní soustavy

- Povrch těla – kutikula, žlaznaté buňky, chitinové štětiny (chéty) – většinou 4 páry
- Okružní a podélná svalovina – kožně svalový vak
- TS: úplná, segmentovaná, **typhlosolis** (vchlípenina) – vyplněná chloragogenní tkání – ukládání a vylučování splodin

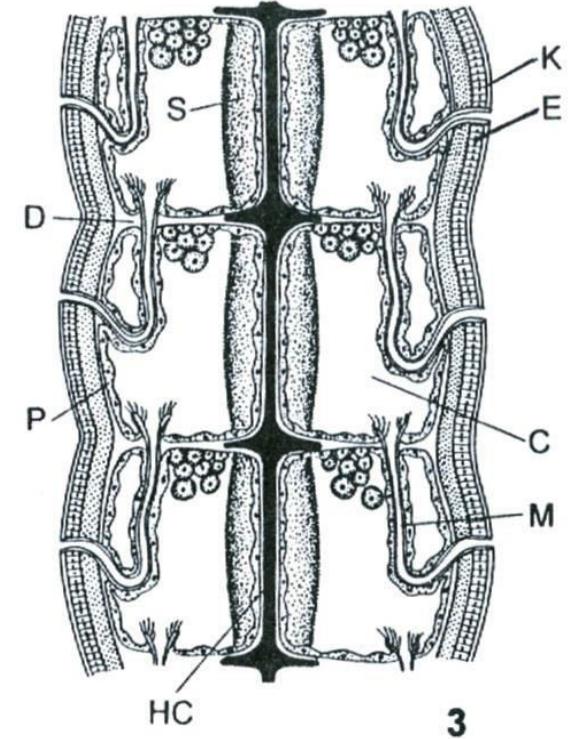
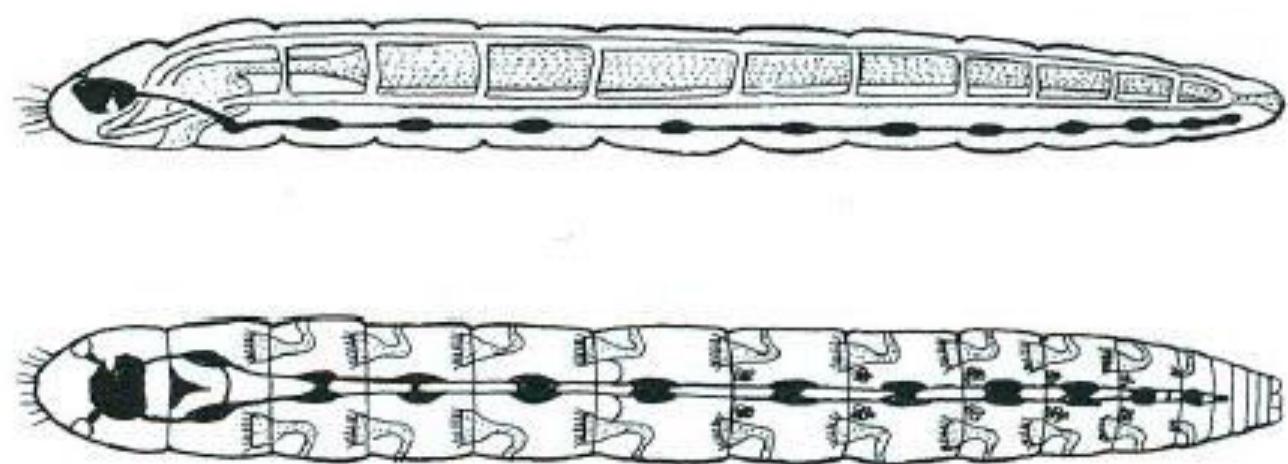
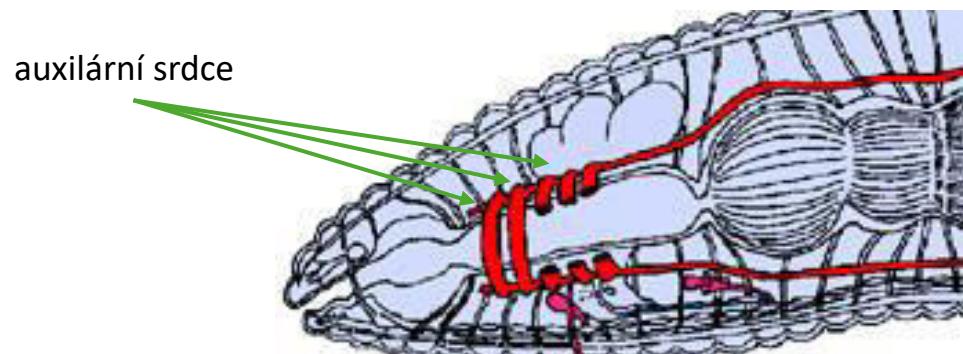
B Příčný průřez článkem těla za opaskem

Příčný průřez žížalou lze získat dosti složitým způsobem (Kunst a kol.: Zoolo-
gické praktikum. Praha 1954, str. 96)

- 1 pokožka s kutikulou
- 2 okružní svalovina
- 3 podélná svalovina
- 4 peritoneum
- 5 hřbetní céva
- 6 hřbetní rýha střeva (*typhlosolis*)
- 7 chloragogenní buňky
- 8 střevní epitel
- 9 zbytky přepážek
- 10 štětiny
- 11 nefridium
- 12 břišní céva
- 13 nervová páska

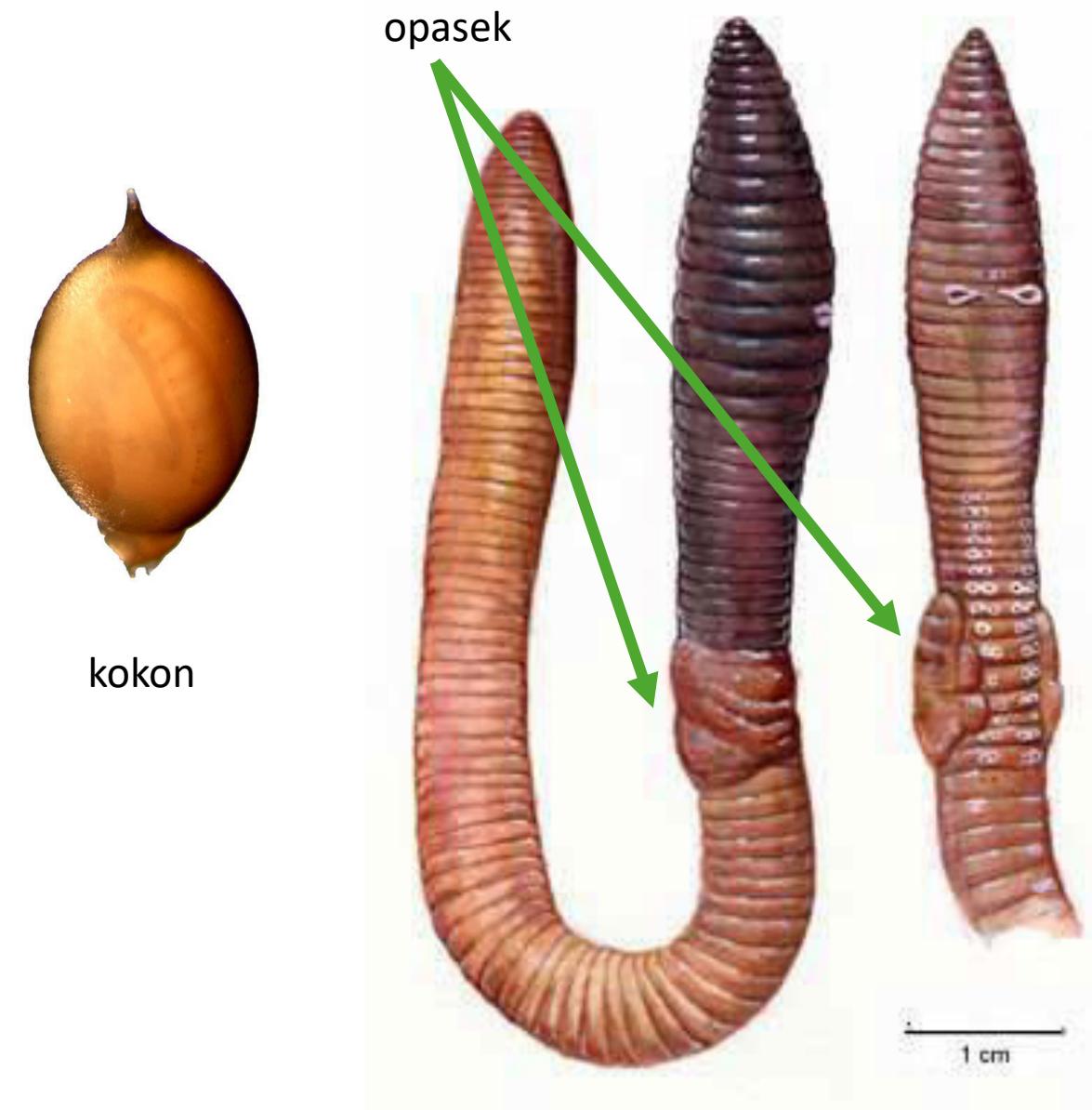
Kroužkovci - máloštětinatci - žížaly

- CS: uzavřená – břišní a hřbetní céva, auxilární srdce
- VS: metanefridie
- NS: nadhltanová ganglia (n. uzlina), pár ganglií (1 uzlina) na břišní straně každého segmentu, břišní nervová páska
- Dýchání – povrchem těla

Kroužkovci - máloštětinatci - žížaly

- Rozmnožování: většinou hermafrodiți
- Nepohlavní množení – architomie a paratomie, regenerace
- Trvalý opasek
- Vajíčka dozrávají v kokonu
- Detritivorie – živí se tlejícími organickými zbytky

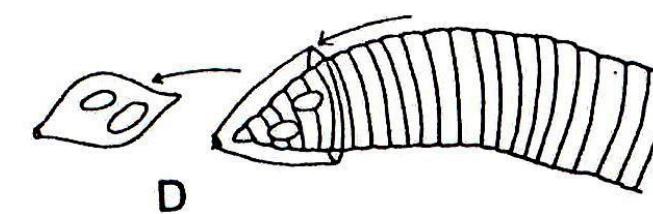
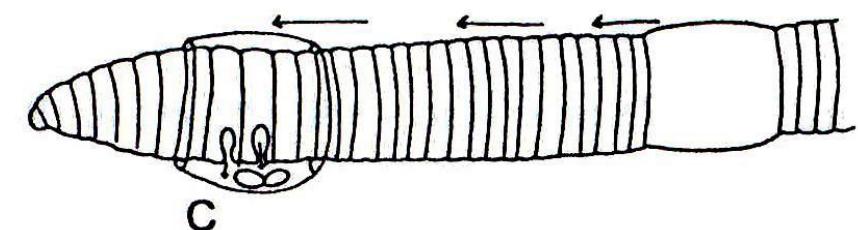
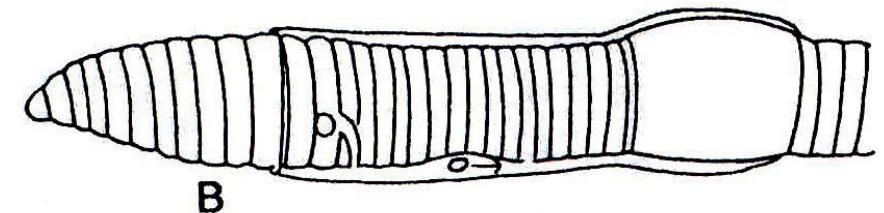
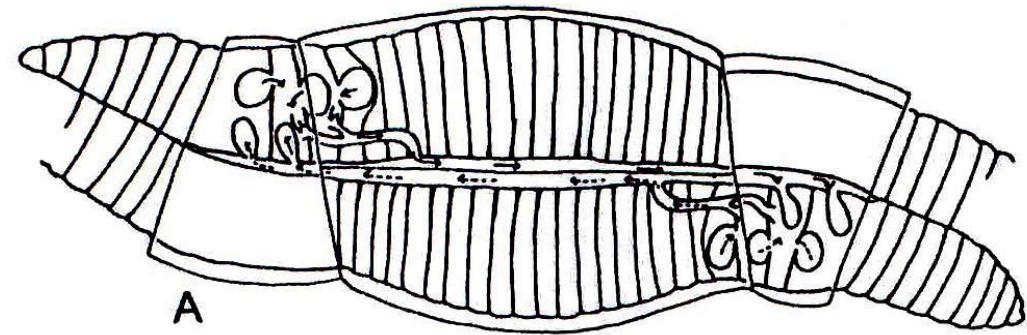
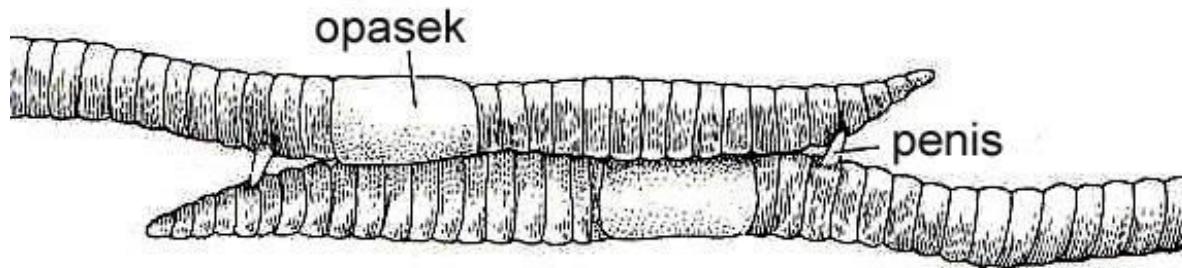
Kroužkovci - máloštětinatci - žížaly

A – výměna spermií a jejich uložení do spermatéky

B – vyloučení hlenového pouzdra opaskovými žlázami pro uložení vajíček

C – oplození vajíček ze sem. váčků, posouvání pouzdra k přídi

D – hlenové pouzdro sklouzne a vytváří kokon s oplozenými vajíčky

Páření:

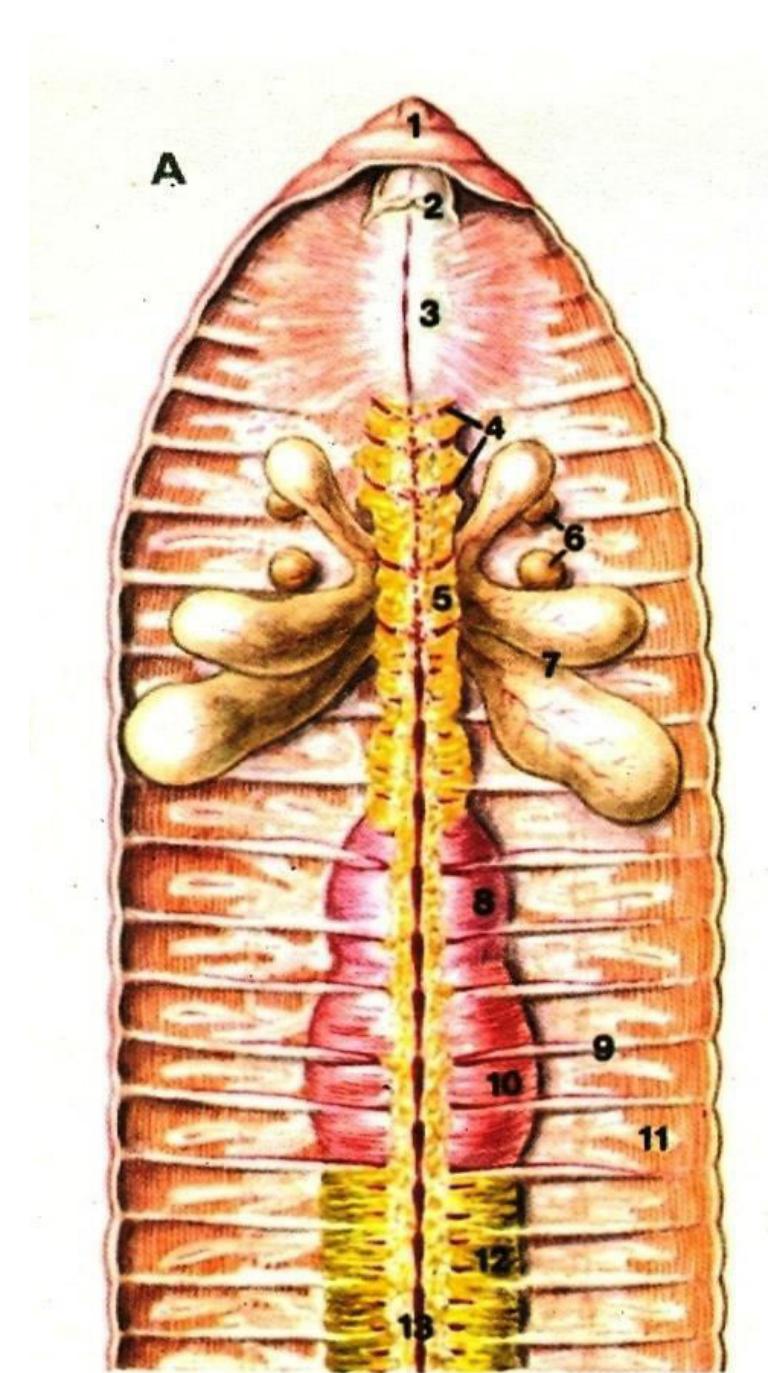
- <https://www.youtube.com/watch?v=xjpo6OkuYy0>

Kroužkovci - máloštětinatci - žížaly

Celková anatomie

- 1 čelní lalok
- 2 nadhltanová nervová zauzlina
- 3 hltan se svaly
- 4 srdce
- 5 jícen
- 6 semenné schránky
- 7 semenné váčky

- 8 vole
- 9 přepážky (disepimenty)
- 10 žvýkací žaludek
- 11 nefridium
- 12 střevo s chloragogenními buňkami
- 13 hřbetní céva

Některé z ostatních skupin kroužkovců -
máloštětinatců: nitěnkovití, roupicovití,
pijavice

Nitěnkovití

- Drobné tenké tělo
- Architomie, paratomie
- Převážně sladkovodní druhy

Zdroj: <https://www.inaturalist.org/taxa/367765-Stylaria-lacustris>

naidka chobotnatá

nitěnka obecná

Roupicovití

- Bělavé drobné tělo
- 0,2-2 cm
- Vyšší počet štětin
- Důležitá složka edafonu
- Volně žijící, detritivorové

Zdroj: <https://www.chaosofdelight.org/enchytraeidae-1>

Pijavice

- Nemají štětiny
- Přísavka na přídi i zádi
- Systém célových chodeb (hydroskelet)
- Hermafrodit, kokony
- Predátoři, paraziti

pijavka lékařská

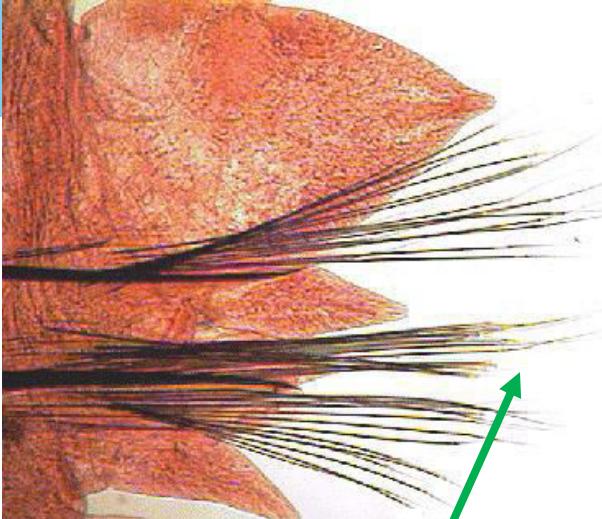

chobotnatka

© Adam Bednářík

Kroužkovci - mnohoštětinatci

- Převážně mořští
- Gonochoristé
- Parapodia – svazky štětin podél těla

parapodia

<https://www.novinky.cz/clanek/zahraniční-europa-na-jadranu-se-objevili-jedovatí-ohniví-cervi-40476903>

iStock
Credit: Gerald Corsi